

MUINASJUTU LEIAD 10. LEHEKÜLJELT!

NR. 2 1968

TÄHEKE

MEIE ARMEE JA SÕJALAEVASTIK ON

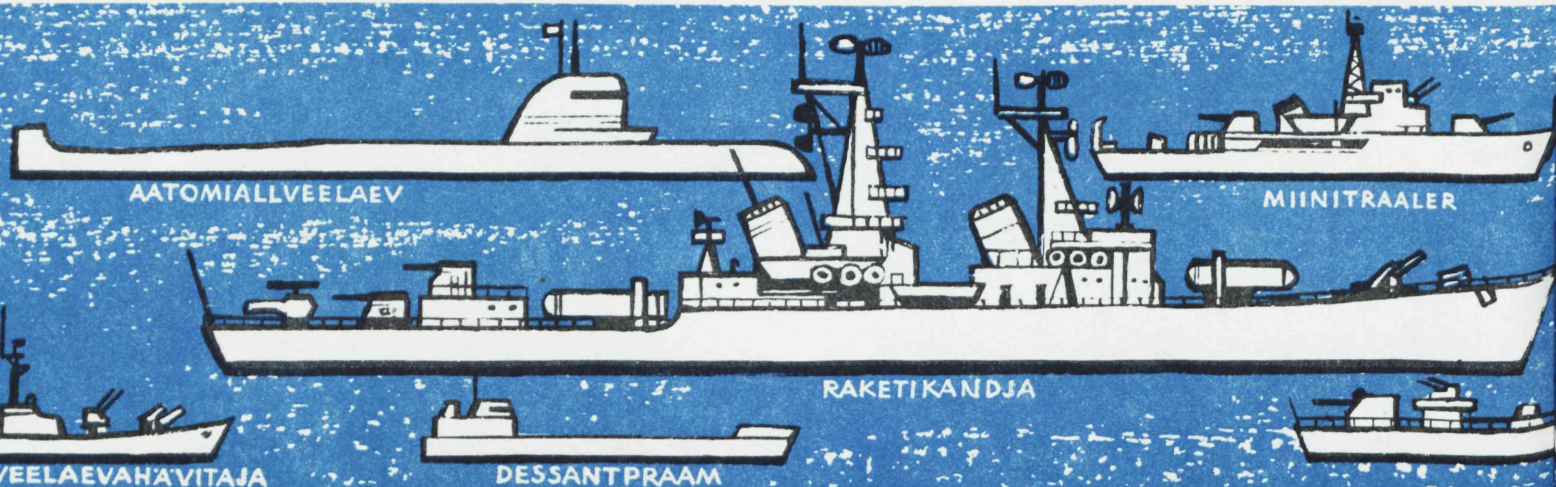
Möödunud oktoobripühade ajal tähistasime oma kodumaa 50. sünnipäeva. 23. veebruaril peame jälle suurt juubelit – oma armee ja sõjalaevastiku 50. sünnipäeva!

... Oli 1918. aasta. Paljud noore Nõukogudemaa tehased ei töötanud. Rahval oli puudus kõigest, mida elamiseks tarvis. Emad koos lastega seisis tundide viisi järjekorras, et saada tükike leiba. Ja just sellel väga raskel ajal moodustasid endised kapitalistid ning mõisnikud sõjavägesid – valgete armeesid. Välismaa rahamehed saatsid valgete armeedele appi ka oma maa sõdureid. Kõik selleks, et kukutada nõukogude kord.

Esimesena tungisid meie kodumaa kallale

Saksa väed. Meil oli siis veel vähe sõjaväge. Lenin kirjutas töörahvale üleskutse: „Sotsialistlik isamaa on hädaohus!“ Oma maad läksid kaitsma tuhanded vabrikutöölised, talumehed, revolutsioonilised sõdurid ja madrused. 23. veebruar kujunes meie armee loomispäevaks.

Sel ajal oli meil ainult üks suurem sõjalaevastik – Balti mere laevastik. 56 sõjalaeva viibis Tallinna sadamas. Seda laevastikku tahtsid vaenlased hävitada. Kuid laevad lahkusid Tallinnast. Nad sõitsid üle lahe Helsingisse. Siin ühineti teiste Nõukogude sõjalaevadega. Meri oli kattunud jääga. Laevadel oli raske liikuda. Pealegi tulistasid meie laevu vaenlase ristlejad ja rannasuurtükid. Kangelaslikult võideldes

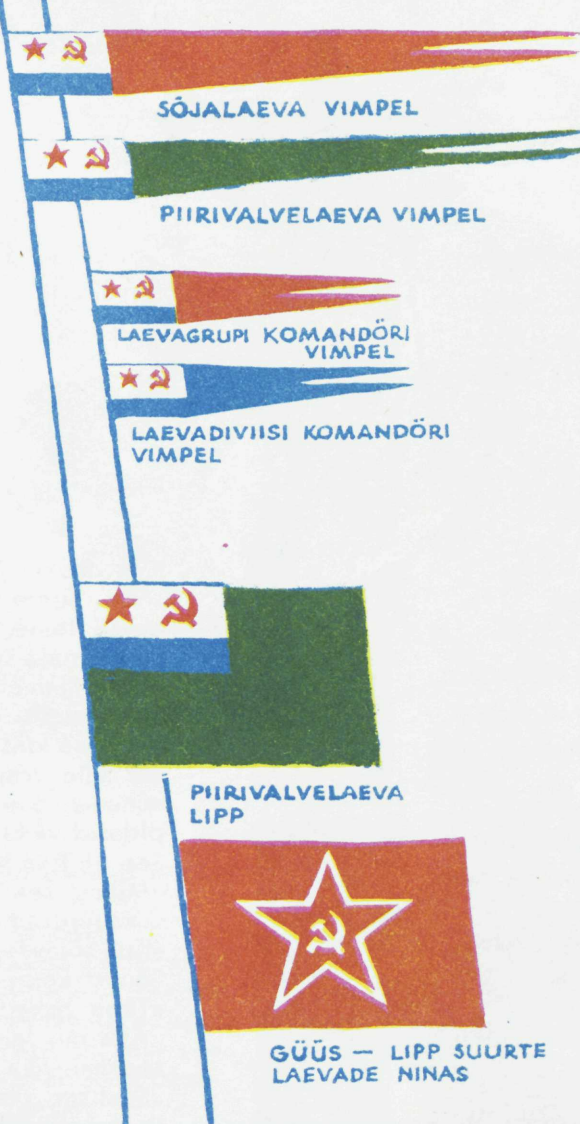
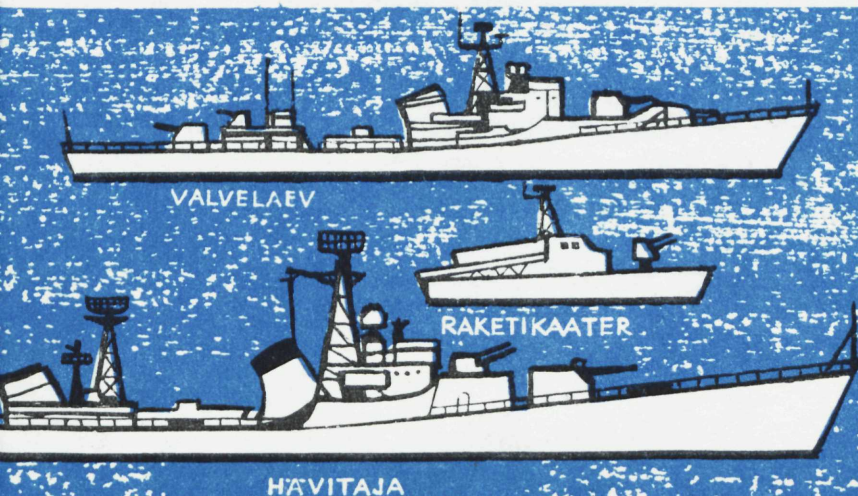

50-AASTANE!

jõudsid 211 sõjalaeva Kroonlinna. Nii oli meie laevastik päästetud ja jälle kodumaad kaitsmas. Seda laevade sõitu hakati nimetama Jääteteks.

Halvasti relvastatud ning viletsasti rietatud nõukogude sõjamehed võitlesid vapralt ja võitsid. Saksa väed peatati Pihkva ja Narva juures.

Sellest on möödunud 50 aastat. Suurel pidupäeval lehvivad uhkelt armee ja laevastiku lipud. Nende all võideti vaenlane Kodusõjas ja Suures Isamaasõjas. Varustatud uute võimsate relvadega, kaitsevad meie sõjamehed alati ustavalt kodumaa- ja merepiire.

Koondus kangelaestest

Meie tähekelele on meelde jäänud koondus kangelaestest. Koonduse viisid läbi Ulle ja Gaidi, nemad on meie juhid. Rääkisime Marat Kazeist, Volodja Dubininist ja teistest kangelas-pioneeridest. Pioneerid näitasid meile pilte. Sellel koondusel tutvusime ka Aleksei Meresjevi eluga. Lugesime katkendeid raamatust „Jutustus tõelisest inimesest“. Varsti saavad meistki pioneerid. Tahame olla tublid.

Ambla Keskkooli
III klassi
oktoobrilapsed

MATEMAATIKA JA VÄEÜLEM

Ühel õhtupoolikul tulid mulle külla Teletüdruk ja Telepoiss. Nad tahtsid vaadata teie joonistusi. Näitasin neile pilte, mis saatsite võistlusele «Minu kodumaa». Teletüdrukule ja Telepoisile meeldisid pildid väga. Mulle endale ka.

Külalised tahtsid teada, kas ma veel lastele võistlust korraldan. Ütlesin, et jah.

Nüüd ma siis kutsungi teid kõiki jälle võistlema.

**OOTAN TEILT JOONISTUSI SELLEST, KUIDAS
VABA AEGA VEEDATE, KUIDAS VANEMAIK
ABISTATE, KUIDAS ÕPITE.**

Paremad tööd avaldame «Tähekeses» ja nendele määrab žürii ka auhinnad.

Võistlusest võivad osa võtta kõik lapsed esimesest kuni neljanda klassini (neljas kaasa arvatud) ja muidugi ka kõik need lapsed, kes koolis veel ei käi.

Tööd saatke, palun, aadressil: Tallinn 1, Estonia pst. 4, «Tähekeses» joonistusvõistlus.

Võistlustöö tagumisele küljele kirjutage ees- ja perekonnanime, kool ja klass. Pisikesed märgivad ees- ja perekonnanime, vanuse ja koduse aadressi.

Žürii ootab teid 1. aprillini.

Täheke

Kui värsket lund tuli, mängisid Massiaru sovhoosi lapsed lumetõda. Suure maja lapsed olid üks armee, kõik need, kes mujal elasid, teine.

Suure maja sõdijad löödi alati põgenema, ehkki mõlemad armeed olid neljamehelised. Tõda lõppes nii, et suure maja lapsed kõssitasid treppikojas, võitjad aga uhkeldasid lausa nende akende all. Kui teise klassi poisid Priit, Väike-Madis, Mihkel ja Tõnu ühel päeval jälle treppidel redutasid, juhtus Suur-Madis neist mööda minema. Suur-Madis kandis käisel salgajahi paela, sellepärast pidasid väiksemad temast lugu.

See oli hea juhus nõu küsimiseks:

«Millest see küll tuleb, et alati meie taganeme? Sõjaväed on ju ühesuurused.»

«Kui sõjaväed on ühesuurused, siis on väeülem süüdi. Miks teil Tõnust kõige suurem ülemus sai?»

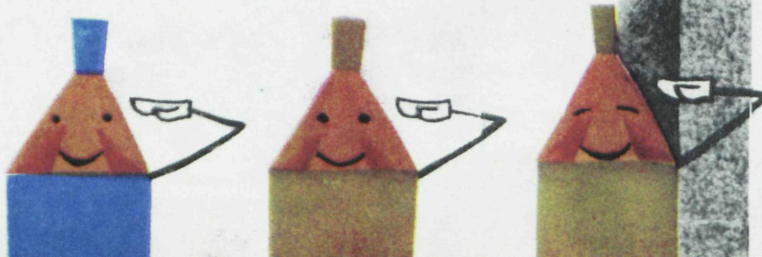
«Tõnu viskab lumepalli kõige kaugemale.»

«Aga mis tal matemaatika on?»

Matemaatika öeldi Tõnul kolm olevat. Suur-Madis vangutas pead. «Seal see siis on! Kuidas saab kõrgem ülemus vägesid juhtida, kui ta matemaatikat kolme peale vastab! Nüüd tehke nii, et kõige kõrgemaks ülemuseks saab see, kes matemaatikas kindel viiemees. Palli võib ta üsna vähe visata.»

Sedasi sai kõige kõrgemaks ülemuseks Väike-Madis. Ja varsti mindi uueks lahinguks valmistuma. Seekord tehti seda hoopis teist moodi.

«Neid on neli ja meid neli. Mida peaks tegema, et nemad saaksid meist vähem lumepomme pilduda?» arutas Väike-Madis ja vastas ise: «Meil peaks kaks korda rohkem lumekuule tagavaraks olema.» Kui salalaoed laskemoona täis said, arutas Väike-Madis edasi:

«Mis peaks tegema, et teada saada, kust vastased kindlust ründavad?» Ja vastas jälle ise:

«Ühest kohast tuleb kindlusevall madalamaks lõhkuda.»

See oli tõepoolest kaval plaan. Kust kipuvad ründajad kindlusesse? Ikka sealt, kus vall kõige madalam. Aga kui sinna palju viskekuule ja mõned kahekäemürsud ja veel üks suur kaelaveeretamispall valmis seada, on madalast lumemüürist niisama hästi kui lõks saanud. Nüüd oleks teiste poiste arvates võinud vastased juba pealetungile kutsuda, ent Väike-Madis ei jäänud veel rahule.

«Kui vanaisa partisan oli, ründas ta vaenlast ikka selja tagant. Nii-sugune ründaja sõdib kahe eest.»

Kahe eest sõdijaks määrati tugeva viskega Tõnu, kes kindlusest pisut eemale, puuriitade vahele peitu läks. Sealt pidi ta siis parajal hetkel vastastele selja tagant kaela langema.

Nüüd olid ka uue väeülema arvates vajalikud ettevalmistused tehtud. Lumesõda võis alata. Ja kohe see algaski.

Veerand tundi hiljem istusid alatised võitjad redupaigas. Mis nemad seal tegid, seda ma aga ei tea. Võib olla, et valisid kah uut väeülema, kes hästi arvutada oskaks.

Illustreerinud H. SAMPU

Illustreerinud E. VALTER

HARRI JÖGISALU

Oli väga külm ja lumine talv. Hanged ulatusid üle aialattide, õu oli kuhjaga lund täis ja kooli tulles ei leidnud lapsed isegi teed üles. Iga päev sadas ning tuisk mässis maa ja metsa valge kasuka sisse.

Ühel hommikul teatas tähejuht Ants: «Kes tahab tulla metsloomadele toitu viima, olgu pühapäeva hommikul koolimaja juures. Suusad all ja seljakott kukil!»

Ei seda lastud kaks korda ütelda. Sassil ja Jassil oli kohe käsi püsti. Tulijaid oli teisigi. Metsloomi peab aitama, mis seal pikalt mõtelda.

Kodus oldi poistel abiks suuski määrimas ja seljakoti rihmu parajaks pingutamas. Vanaema tõi keldrist kaalikaid, vanaisa lakast ristikut. Pambud said parajad selga võtta.

Pakast oli omajagu, suusad libisesid hästi ning pikk rivi pioneere ja oktoobrilapsi läks üle lumise lageda metsa poole. Lastele tuli puna palgesse, härmatis juustesse, aga metsa vahel oli tuulevaikne ja palju soojem.

«Millal me loomi näeme?»

tahtis keegi heleda häälega tüdruk teada.

«Kisa valjemini, siis üsna varstil» ütles Ants. Seepeale hakkasid edevamad itsitama. Aga natukese aja pärast kostis rivi lõpust uuesti:

«Ants, kuule, tõesõna, mina sellepärast kaasa tulingi, et tahan põtru näha!»

Loomi tahtsid kõik näha, ja need, kes metsas ei oska vait olla, lubati koju tagasi saata.

Suusad vajusid sügavale lumme, puude okstelt pudenenes härmatis kraevahelegi: matkajad olid valged nagu veskilised.

Puhati ja vaadati, kes oli metsa alla jälgi jätnud.

Näe, siit on jännes üle kalpsanud, aga siit rebane läinud, saba lohvakil järel! Tee veeres oli rähni sepikoda ja kõrge kuuse all nähti orava käbiladu.

«Varsti oleme kohal. Siin lähedal on kitsede söögi-maja!» sosistati eestpoolt. Keset väikest lagendikku seisis onn, selle ümber varbadest sõimed. Küll oli siin jälgi! Teerajad tulid metsast otse heinte ja toiduküna juurde.

Kuid mitte ühtki kitse pol-

Metsloomadele süüa viimas

nud ei lähedal ega kaugel. «Kas me nüüd ei näegi loomi?» oli Jassi esimene küsimus, kui pärale jõudis. Sellele ei teadnud keegi vastata. Heinakotid tühjendati sõimesse, lehisevihad seoti puude külge ning künasse pandi kartuleid ja kaalikaid.

Siis asuti tagasiteele.

*

Laste jutt oli otsas, koju minekuga rutt. Sassil külmetasid varbad, Jassil kõrvad. Raske rada väsitas ja kõht läks tühjaks. Igamees sibas vaikselt, omaette nohisedes, kuni raiesmiku serval suusatajad nõksatasid seisma. Otse ees, suusaraja peal seisis suur loom, koofideni lumes, kõrge turi üle põõsaste ja naljakalt pikk pea püsti.

«Pöder!»

Kohtumine oli nii ootamatu ja põnev, et lapsed pidasid hinge kinni.

Põdergi ei astunud paigast. Vaatas ja liigutas oma suuri kõrvu. Ju nägi esimest korda nii palju lapsi.

Küllalt tõtt vaadanud, astus põder aegamööda edasi, nagu öeldes:

«Vaadake nüüd, lapsed!»

Aga kui suusatajate rivi lii-

kuma hakkas, näitas põder, milline kerge samm tal on — laskis mitu tiiru laste eest läbi, enne kui kadus põõsaste varju.

«Vaadake, kui uhke! Ega loomaaias nii suurt ole!»

«Loomaaias oli sarvedegal» vaidles Jass.

«Talveks ajab põder sarved maha, minu isa ütles!» seletas keegi tüdrukust.

«Aga miks tal saba ei ole — suur loom?» oli Sass imestunud.

«Ajas talveks maha! Kas sa ei kuulnud, mis tüdrukud ütlesid!» hõikas Ants.

Seepeale rökkas mets naerust.

Imelik küll. Mitte kellelgi enam ei külmetanud varbad ega näpistanud tühi kõht. Väsimust ei olnud ja koju ei rutanud enam keegi. Metsas oli nii palju huvitavat: leiti kitse magamisase, metssigade teerada, pisikese hiire kurvalt lõppenud teekord — kull oli ta lume pealt ära napsanud.

Poisid tegid plaane järgmiseks suusamatkaks.

«Kui kõigest räägime, mis täna nägime, on tuleval pühapäeval kaasatulijaid palju rohkem!» oli Jass kindel.

Küllap tal oli õigus.

SINU SÕBRAD VÄLISMAAL

Kaugel, kaugel ookeani taga asub Kuuba Vabariik. Kuuba pioneeride vanuseks on 7—14 aastat. Pioneeriks võetakse pärast kahekuulist katseaega need õpilased, kes oskavad lugeda ja kirjutada, käituvad hästi ja on igapidi hakkajad. Kuuba pioneerid kannavad sellist kaelarätti.

Kuuba pioneerimärk on niisugune.

Helesinine värv kaelarättil sümboliseerib taevast, valge värv tähendab rahu ja Kuuba revolutsiooni õigsust.

Ja selline on pioneerivorm.

KUUBA PIONEERID

GEORG SEPP

Troika

KILLA-KÖLLA,
TRILLA-TRALLA,
UHKE TROIKA SÕIDAB LINNA.
EES ON TÄKUD TULISED,
SAANIL NUKUD LUMISED.

TRALLA-TRILLA,
KÖLLA-KILLA,
TROIKA SÕIDAB ÜLE SILLA.
SILLATALAD NAKSUVAD,
TUGIPOSTID RAKSUVAD.

TRILLA-TRALLA,
KÖLLADI-KILLA —
NUKURAHVAS SÕIDAB LINNA.
PILVE TAGANT PIILUB KUU,
MUIGEL KULDNE KÖVERSUU.

KUST ILMUS LUMEMEES?

Ühel hommikul, kui talv oli juba käes, läksid Kirill ja ema õue. Ja äkki Kirill siktas ema varrukast:

«Vaata, Lumemees! Kust ta siia sai!»

«Küllap keegi tegi,» ütles ema.

«Kuid eile õhtul teda ei olnud!» ütles Kirill. «Aga kes siis öösel Lumemeest teeb!»

«Ei tea,» ütles ema. «Palun, lähme nüüd ruttu, muidu jääme lasteaeda hiljaks.» Nad läksid üle õue ja jäid peatuses bussis ootama.

«Kust see Lumemees küll ilmus!» ei lakanud Kirill mõtlemast. «Võib-olla põgenes naaberhoovist pahade poiste eest ära!» Ja ta kujutas endale ette: pahad poisid tegid Lumemehe. Siis aga hakkasid teda külmade kõvade lumepallidega pilduma. Lumemehel oli väga valus, kuid mis ta sai parata! Siis tuli õhtu. Pahad poisid läksid koju. Lumemees püüdis ettevaatlikult-ettevaatlikult astuda oma paksude lumeviltidega. Müts-müts... Müts-müts. Lumemees astus vaarudes...

Kui buss tuli, läksid Kirill ja ema eesuksest peale, istusid pehmetele istmetele ja sõitsid.

«Aga võib-olla sattus Lumemees meie õue otse Kuu pealt!» mõtles Kirill.

Ja ta kujutas endale ette: Kuu ääre peal tunglevad lumemehed ja vaatavad Maad. «Saaks seal ainult ühe korragi ära käia!» räägivad nad omavahel. Äkki üks noor Lumemees ütleb: «Ah, saagu mis saab!» — ja istub laiale kuukiirele. «Kui palju on sulle räägitud, et ei tohi niimoodi liugu lasta, teed veel kasuka katki!» hüüab Lumememm. Kuid noor Lumemees lehvitab falle pehme käpikuga ja libiseb viuhiti otse Kirilli õue.

Kolmandas peatuses tulid Kirill ja ema bussilt maha ning astusid lasteaia poole. «Kust Lumemees võis küll luua saada!» mõtles Kirill. «Aga äkki juhtus täna öösel maailma ime ja mingi võlur nõidus meie majahoidja, onu Petja ära ning muutis ta Lumemeheks!»

«Ema,» küsis Kirill arglikult, «ema, kas sa nägid täna hommikul majahoidjat, onu Petjat!»

«Muidugi nägin!» vastas ema. «Kas sa siis ei mäleta! Ta ju seisis värava juures kõnniteel ja teretas meid.»

«Oi, tõsi küll!» oli Kirillil hea meel. «Tähendab mingit imet ei olnud. Ja Lumemees libises laia kiirt mööda Kuu pealt alla!»

«Olemegi kohal,» ütles ema.

JÄÄMEMM

«Peep, ise oled igavene vigurivänt, aga mis memm see sul on — ainult lumest! Nii pehme, et sorkan sõrmega augu sisse, näe... Kui minul kah memm tehtud oleks, oleks ta sinu memme silmapilk katki lõinud.»

«Kuidas ta sul nõnda kõva ja kuri oleks!»

«Sellepärast et ta puhtast jääst oleks. Jääst pea, nina, kõrvad. Jääst jalad, soolikad, süda.»

«Aga kas teised memmed oleksid su kurja memme endi vahele õue võtnud!»

«Ta ei oleks sellest hoolinud. Ta oleks endale maja ehitanud — samuti jääst. Jääst seinad ja katus, jääst ahi ja korsten.»

«Aga siis, Tom, oleks minu hea lumememm sinu kurjal jäämemmel ukсед ja aknad hangega sulgenud. Kas too veel teisi kiusama pääsenud oleks!»

«Ikka oleks. Sest ta oleks läbi korstna välja roninud.»

«Kas ta siis nõgiseks saanud ei oleks!»

«Mis sellest! Ta oleks ennast pesnud.»

«Kas saunas!»

«Just.»

«Kui ta saunas käinud oleks, kas ta siis ka lavale läinud ja leili visanud oleks!»

«Muidugi.»

«Noh, siis oleks su kuri jäämemm ammu ära sulanud. Aga minu hea lumememm oleks praegugi alles.»

NAHKHIIRE POEG IMEB END
KÕVASTI KINNI EMA RINNALE,
SEAL TA TOITUB, JA NIIMOO-
DI SAAB EMA TEDA KA
LENDUDEL KAASAS KANDA.

HÄLKHÜLGE AINUS KOLLA-
KASVALGE KARVAKASU-
KAGA POEG TULEB TALVEL
JÄÄPANGAL ILMALE.

KROKODILL MUNE³ 90-100 MUNA
JÕEÄÄRSSESSE LIIVA NING JÄÄB ISE
VALVAMA. 40 PÄEVA PÄRAST KOSTAB
LIIVA ALT VALI „KVAKK-KVAKK“. EMA
KAEVAB MUNAD VÄLJA JA AITAB POEGA-
DEL KOORUDA.

MITU
POEGA?

METSA- VANAD

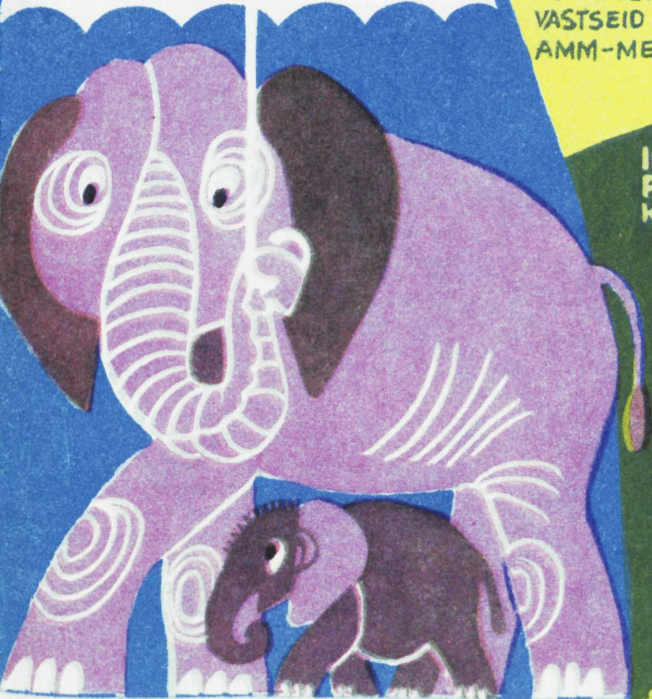
EESTI RAHVAJUTT

Metsa ääres taluperes käis reinuvader tihti kanu näppamas. Ei aidanud midagi — pereisa võttis püssi õlale ja läks kahjutegijad otsima. Varsti märkas mees rebasejälgi. Hakkas jälgi mööda minema ja jõudis rebase uru juurde. Reinuvader oli küll kaval, tahtis oma uru tagavarakäigust välja lipsata, aga pereisa kuul tegi ta elule lõpu. Mees võttis rebase jalgupidi selga ja hakkas kodu poole sammuma. Korraga näeb ta tedreparve lendamas. Tõstab juba püssi palge ja tahab lasta, aga mõtleb siis: «Mis ma neist lasen. Tedrepojad on alles noored, las kasvavad.» Mees läheb edasi. Näeb maas metsist: tiibvigane, ei saa lendu tõusta. Mees on valmis lindu kinni võtma ja jahisaagiks koju viima,

aga tal hakkab siiski kahju ja mõtleb endamisi: «Mis ma sest ühe tiivaga linnust ikka püüan, las parem paraneb.» Mees astub jälle edasi. Tee on imeliselt võõras ja mets muutub ikka tihedamaks ja tihedamaks. Ta ronib pika kuuse otsa, et vahest kodu kusagilt paistab. Aga mitte midagi — ikka mets ja mets igal pool ümberingi. Viimaks jõuab pimedus kätte ja murelikult istub mees kännu otsa. Korraga näeb ta, nagu vilgus tuluke puude vahelt. Lootusrikkalt ruttab ta tule poole ja jõuabki viimaks vana majakese juurde, mille seinad ja katus on üleni sammaldunud. Uks läheb lahti ja välja astub taat, kõrge kasetohust kübar peas ja valge, puusamblaga

läbikasvanud habe suus. «Ära karda, pojake!» lausub habemik lahkesti. «Tule aga sisse, ma tean, sa oled eksinud. Võid täna ööseks meile öömajale jääda.» Hirmunult astub mees imelikku majja. Kolde juures näeb ta vanaeite ketramas. Eit ketrab, aga koonlas ei ole tal linad, vaid kasetohutakud. Telgedel on kangas. See aga pole riie, vaid õhuke kasetoht. Mees vaatab ringi ja imestab kõigi nende imetaoliste asjade üle. «Istu nüüd pingile ja puhka jalgu,» soovib sõbralik taat. «Oled täna küllalt rännanud. Sa andsid mu tedrepoegadele ja viga-sele metsisele armu, oled selle eest lahkuse

ELEVANDIL ON
ESIMENE POEG ALLES
80-KUNI 90-AASTASELT. TAVA-
LISELT 16A KOLME AASTA
JÄREL SÜNNITAB ÜHE POJA.

MESILASEMA MUNE
PÄEVAS KUNI 2000
MUNA, SÜGISEKS ON
TAL AGA MUNETUD
150000-200000 MUNA,
MUNADEST KOORUNUD
VASTSEID TOIDAVAD
AMM-MESILASED.

ILVESEL ON KOOPAS VÕI
PUUÕONES 2-3 VALKJA
KASUKAGA POEGA.

ORANGUTANGIL ON
ÜKSAINUS POEG, KEDA
TA HOIAB SUURE ÕRNU-
SEGA JA HÄDAOHU
KORRAL KAITSEB
KAS VÕI ELUHINNAGA.

ARMEENIA HÄLLILAU

ÄIU, ÄIU, ÄIU, SULE SILMAD NÕUD!
TAEVAS JÄLLE SELGA SÄTIB TÄHERÜÜD.
KURISTIKU KURGUST, METSAST MÜHAVAST
KÜLASTAMA TULEB MEIE VÄIKEST LAST
KAUNI UNENÄOGA UHKE UNEKITS.
VOODISSE SUL PUISTAB KULLATERI TA,
KÄTKISSE SUL KALLAB KALLISKIVE KA,
SINU VÄIKSE PADJA PÄRLEID TIKIB TÄIS
NING TOPAASITÜKKE SINNA JÄÄB, KUS KÄIS.
UINU, VÄIKE, PÄEV ON OTSA SAANUD JU,
AKNAST SISSE PIILUB KAKUSILMNE KUU!

Tõlkinud ANDRES JAAKSOO

Illustreerinud V. HURT

ära teeninud. Reinuvaderi eluküünla sa küll kustutasid, aga sellest ei ole palju viga. Reinuvader on alati linnupoegade vaenlane olnud. Talle kulus see palk päris ära.»

Vahepeal kattis eit laua ja mees kutsuti kehakinnitust võtma. Laual olid toiduks õunad, mustikad ja maasikad, vaarikad ja murakad, nende kõrval veel suur kasetohust kaljakapp.

«Söö, söö!» sundis eit. «Me elame nii kaugel metsas, et sööme seda, mida metsast saame.»

Kui nälj ja janu oli kustutatud, heitis mees magama kasetohust valmistatud süngi, mis oli pehme nagu sulgedest.

Hommikul ütles taat: «On vist kindlam, kui

ma sind saatma tulen, muidu eksid veel uuesti ära.»

Jumalaga jättes andis eit mehele perenaise jaoks koju kaasa kasetohust karbikese.

Kui mehed jõudsid metsa äärde, ütles taat: «Nüüd mine üksi edasi. Mina kaugemale tulla ei saa, olen metsavana.»

Ja metsavana oligi kadunud. Mees ei saanud teda lahkuse eest tänadagi.

Pereisa jõudis koju ja andis kasetohust karbikese perenaisele. Perenaine ei arvanud karbist midagi, viskas selle aknast välja.

Akna alla, kuhu karbikese kukkus, kasvas kolm õunapuud. Nad kasvasid nii jõudsasti, et juba teisel aastal olid magusad õunad otsas. See oli metsavanade kingitus.

Oli alanud pime lõunamäa öö. Tiigripoiss Triip oma pehmes pesas hoidis aga silmi lahti, et uni ei saaks tulla. Ega saanudki, sest enne pugus Triip isa-ema sooja külje juurest pesast välja ning hiilis tänavale. Muidugi ei olnud see niisugune tänav, kus sina igapäev jalutad. Ei, see oli tiigrite tänav tihedas džungli-metsas, mida mööda tiigriisa ja tiigriema hiilised toitu tooma. Ja nüüd tahtis Triip ka ise selle teekonna ette võtta. Õigupoolest oleks ta pidanud küll magama, kuid uudishimu aina kasvas ja kasvas, ning nii saigi alguse esimene jahiretk tiigripoisi elus.

Triip astus ja astus. Ikka üks triibuline käpp teise ette. Vaiksel ja tasahilju. Kodust kaugemale ja salapärasele maailmale ligemale. Öö oli pime. Nii pime nagu üks öö üldse saab olla, kui väike tiigripoiss on üksi laias maailmas ja mitte oma kodupesas. Ainult kõrgel taevas olid kollased täpid. Niisama kollased kui Triibu kasukas võotide vahelt.

«Ma tean, need on tähetäpid,» ütles Triip endale. «Ma tean, need on kollased tähetäpid, ja kuigi öö on pime, ei karda ma üldse,» kordas Triip enda julgustamiseks. Ja et seda väikest hirmu, mis temast kõvasti kinni hoidis, minema peletada, laulis ta oma laulukest:

«Olen väike tiigripoiss,
põmm-põmm.
Kedagi ei karda ma,
põmm-põmm.»

Äkki jäi Triip seisma. Paar sammu teest eemal seisis liikumatult suur must elukas. Ainsatki häält ei tulnud äkki ilmunud vaenlase suust.

Ka Triip otsustas kaval olla ja jäi liikumatult lamama. «Minu käest sa juba ei pääse,» mõtles Triip. «Murrar su maha ja viin hommikueineks koju.»

Triip lamas kaua ja ootas. Aga et vaenlane ei teinud katsetki liigutada, otsustas Triip teda ise rünnata.

«Sa oled nii arg, et ei julge tulla minuga võitlema,» kasvas tiigripojas vahepeal kaduma kippunud julgus.

«Sa oled nii arg, et isegi põgeneda ei julge. Aga see on ka loomulik, sest kindlasti ei ole sul nii teravaid küüsi ja selliseid hambaid kui minul.»

Et vaenlane nüüdki ei vastanud, kargas Triip paari julge hüppega ta kallale. Ta jõudis veel laulda:

«Olen väike tiigripoiss,
põmm-põmm.
Kedagi ei karda ma,
põmm-põmm,»

kui juba sai tunda selle hirmsa eluka teravaid küüsi ja hambaid. Oi, millised need olid! Ta küünistas ja kriipis, hammustas ja torkis Triipu nii, et sellele tulid pisarad silma. Kiiresti, kiiresti välkusid tiigripoisi triibulised käpad, kui ta vaenlast materdas. Aina uuesti ja veel suurema vihaga ründas Triip seda koledat elukat, kes ei mõtelnudki alla anda. Ja Triibu väikesed käpad hakkasid väsima ning nina ja kõrvad olid valusad ja verised. Rohkem väike tiigripoiss ei jaksanud. Nuttes pages ta hirmsa eluka eest põõsasae peitu. Kaua lakkus Triip oma haavatud käpakesi ja ilusat triibulist kasukat, mis oli suures võitluses sassi läinud.

Pilve varjust aga veeres välja suur kollane kuuketas ja valgustas lahinguvälja, kus purustatult lamas pikaokkeline kaktusemürakas. Pettunult ja kurvalt vaatas Triip vaenlast ning ruffas koju. Ta oli väsinud ja haavatud ning enam ta ei tahtnud laulda oma vaprat laulukest:

«Olen väike tiigripoiss,
põmm, põmm.»

LÄKI KOJU!

Seda täringumängu mängi oma sõpradega niisamuti nagu «Reisi ümber maailma».

Koolis on tunnid lõppenud. Läki koju! Koolimaja lähedal on trammipeatus [sõõr 9]. Tahad sinna jõuda, pead sõidutee ületama. Oled 5. sõõril, vaata hoolega vasakule, kas ei tule mõnda sõidukit. Jäta üks täringuvise vahele ja alles siis võid edasi minna.

Sõõr 9. Trammipeatus. Siit saad trammi-ga 18. sõõrile.

Sõõr 17. Jäid trammiuksele kõõluma. Nii võid trammi või mööduva auto alla kukkuda. Miilits peab trammi kinni ja viib sind koolimajja tagasi. Seal seletab õpetaja sulle liikluseeskirju. Nii et tõsta oma mängunupp 1. sõõrile tagasi.

Sõõr 21. Raudtee-ülesõidukoht. Rong tuleb. Üle raudtee ei tohi nüüd minna. Jäta üks täringuvise vahele.

Sõõr 26. Ühest väljub auto. Oota, kuni ta on möödas. Jälle jäta üks täringuvise vahele.

Sõõr 31. Risttänav. Autod kihutavad. Võid üle tänava minna ainult mööda jalakäijate rada. Lähedal peatub buss ja sa sõidad 39. sõõrile.

Sõõr 34. Nii märgitakse jalgratta-sõidurada. Seal ei käida! Seda sa tead ja seepärast võid mööda kõnniteed minna kohe 39. sõõrile.

Sõõr 38. Kas nii, mitmekesi reas, käiakse kõnniteel! Takistate liiklemist! Karistuseks jäta üks täringuvise vahele!

Sõõr 43. Valgusfooris on punane tuli. Pead ootama! Jäta kaks täringuviset vahele.

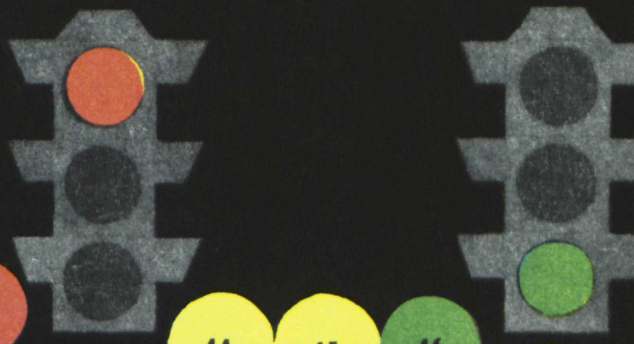
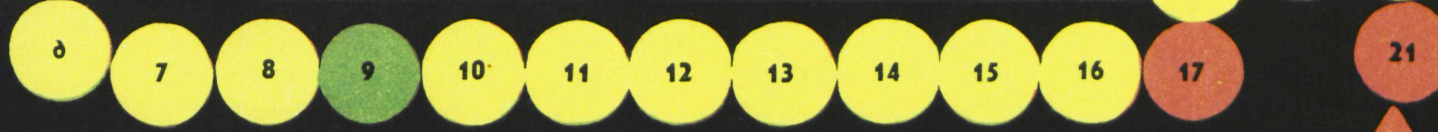
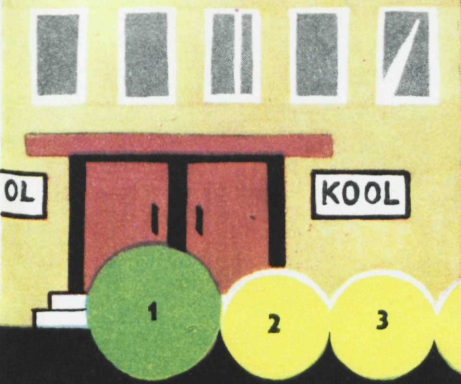
Sõõr 46. Valgusfooris on roheline tuli. Võid minna edasi — 52. sõõrile.

Sõõr 51. Hakkasid sõiduteel jalgpalli mängima! Karistuseks jäta kolm täringuviset vahele!

Sõõr 56. Kelgutasid sõiduteel! Seekord läks veel hästi, et õnnetust ei juhtunud. Aga miilits viib sind osakonda, kus sulle räägitakse ohutust liiklemisest. Tõsta oma mängunupp tagasi 39. sõõrile.

Sõõr 64. Pargis on kelgumägi. Siit saad nii pika sõidu, et jõuad kohe koju — 74. sõõrile.

Mängu mõtles välja ja joonistas VIRVE KOTKAS

TŠEHHI KIRJANIK
MILOŠ MACOUREK

SUSANNE JA TÄHED

Elas kord üks tütarlaps. Tema nimi oli Susanne, ja see Susanne kirjutas oma vihikusse nii kohutavaid tähti, et igaühele, kes neid vaatas, nutt peale kippus. Isegi õpetaja hakkas nutma. Ja ta nuttis nii kaua, kuni taskurätik päris märjaks sai.

Siis läks õpetaja koolijuhataja juurde ning ütles: «Vaadake ometi neid kirjatähti, mis see Susanne on vihikusse kirjutanud — mida te ütlete nende kohta?»

Ja koolijuhataja vaatas tähti ning hakkas nutma. Ta nuttis niikaua, kuni ta taskurätik oli päris märg, ja ütles siis: «Mõnel tähel on jalg murdunud, mõnel puudub see hoopiski, — peame nendega midagi ette võtma. Kui te mind aitate, saame ehk õhtuks valmis.»

Ja nii nad valmistasid murdunud jalakeste jaoks hulga väikesi pulgakesi ja palju kipsmähiseid. Ja kui nad sellega valmis said, tegid kõik need Susanne vihiku õnnetud tähed terveks.

Järgmisel hommikul ütles õpetaja Susannele: «Susanne, sa ei tohi oma vihikusse enam selliseid murdunud jalgadega või hoopis jalutuid tähti kirjutada. Sul pole ju aimugi, kui raske on neid jälle terveks teha.»

Susannele läksid need sõnad südamesse, ta võttis end kokku ja ühelgi tähel ei puudunud enam jalake ega olnud see ka katki. Aga kui õpetaja järgmisel korral vihikut vaatas, oli ta siiski väga kurb, sest tundus, et ükski kirjatäht polnud viimase kahe kuu jooksul üldse söönud — nii kõhnad olid nad.

Õpetajal oli tähtedest kahju, ta võttis nad koju kaasa, tegi neile šnitslit ja kartuleid ja vahukoorekooki ning toitis neid terve õhtu, sest tähed olid nii nõrgad, et ei jõudnud isegi kahvlit hoida.

«Susanne,» ütles õpetaja järgmisel hommikul, «milleks sa küll kirjutad nii kõhnu tähti? Pidin neid õhtul toitma. Aga kas sa ülepea tead, kui palju tööd sellega on? Palun võta end kokku ja kirjuta natukenegi tugevamalt.»

Ja Susanne võttis end kokku, nägi vaeva ja tõe-

poolest ei kirjutanud enam ühtainsatki kõhna tähte.

Siiski, kui õpetaja järgmisel korral vihikut vaatas, ehmus ta kohutavalt, sest üks täht oli paksem kui teine ja kõik kirjutatud nii, nagu marsiksid nad märke; nad olid hingefud, higised ja neil oli suur janu.

«Armas taevas,» ütles õpetaja, «mis nüüd saab? Nii higised tähed ei tohi ometi juua, nad võivad külmetuda. Viin nad koju ja keedan neile teed, nii saab kõige paremini janu kustutada.»

Õpetaja viis tähed koju ja keetis neile teed, kuid oli juba hilja: mõned tähed said teel nohu, aga üheksa neist isegi palaviku. Mis sai õpetaja parata? Ta jooksis nendega haiglasse, ja seal selgus, et kõik üheksa kirjatähte olid haigestunud kopsupõletikku. Hommikul ütles õpetaja Susannele: «Susanne, sa ei tohi nii pakse tähti vihikusse kirjutada ja nii järsku neid ülesmäge minema ka veel panna. Nad on siis higist läbimärjad, neil tuleb õhust puudus ja nad võivad kergesti külmetuda.

Vaata oma vihikut, sealt puudub üheksa tähte — need on haiglas, nad said kopsupõletiku.»

Susannel oli tähtedest väga kahju ja ta ütles kahele tüdrukule: «Tulge, palun, pärastlõunal minuga kaasa haiglasse. Tahan oma pakse kirjatähti vaatama minna — neil on kopsupõletik.» Ja tütarlapsed ütlesid, et nad tulevad. Ja nad võtsid lilli kaasa ning Susanne võttis ka lilli kaasa, ja kui nad haiglasse jõudsid, ütles Susanne tähtedele: «Mul on tõesti väga kahju, ma ei kirjuta enam kunagi nii pakse kirjatähti ülesmäge, ja ma tahan edaspidi alati hoolas olla — tütarlapsed siin kuulevad, mis ma ütlen.»

Kirjatähed tegid, nagu ei usuks nad teda eriti, aga Susanne ütles seda tõsiselt, ja ta võttis end järgmisel korral tõesti hoolega kokku.

Ja Susanne kirjutas nii ilusti, et tema tähed suurel kirjatähtede kokkutulekul said koguni esimese auhinna.

...sai koguni esimese auhinna.

...Susanne kirjutas nii ilusti, et tema tähed suurel kokkutulekul said koguni esimese auhinna.

ARNE JÖGAR

Kes?

Kes on tare taga käinud, tümpa-tampa metsa läinud!

Kes siin lumehanges astus! Väike Värdi vajab vastust.

Uudistades uurib, puurib jälgi sügavaid ja suuri.

Mõtleb-mõistab, peab aru: talvel koopas magab karu.

Aga kes see veel võiks olla, kes nii suuri jälgi tallab! ...

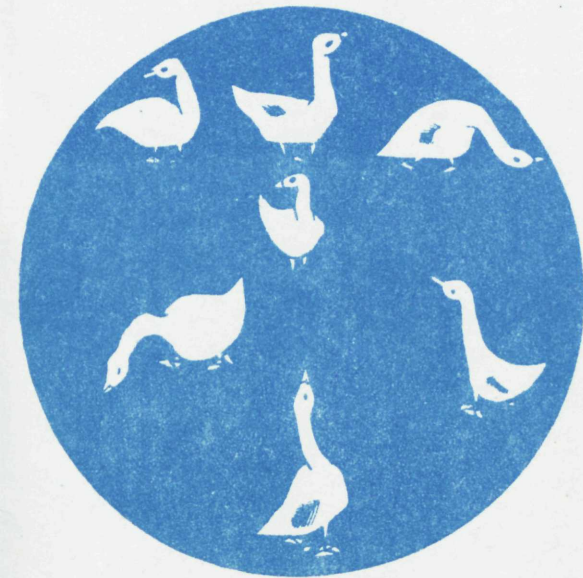
— Eks siin Värdi ise vantsis, isa vihtidega tantsis!

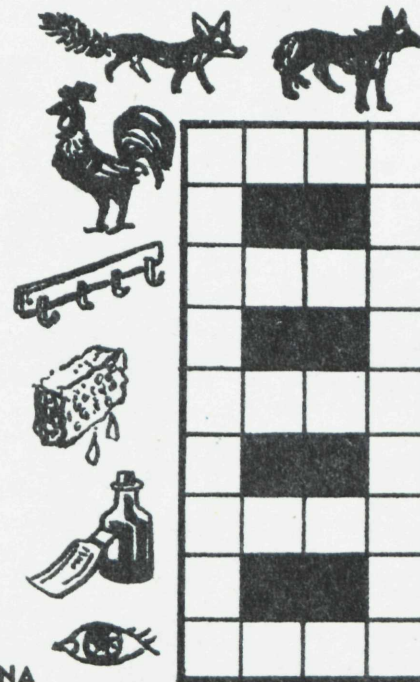
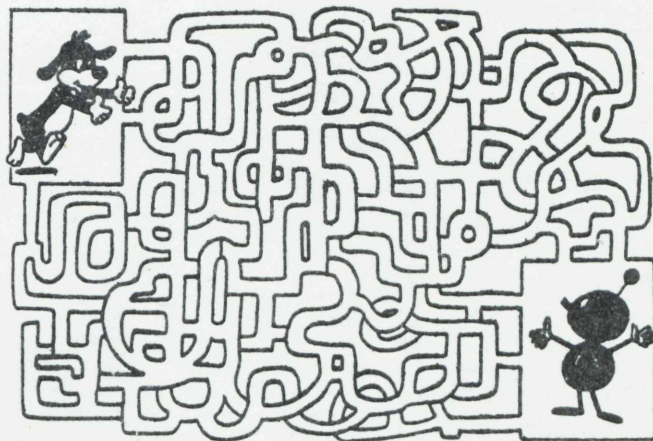
KUS ON KALLE ÖDE MALLE!

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA!

Jaga sõõr kolme sirgjoonega nii, et igasse ossa jääks üks hani.

Kuidas pääseb Pluuto Atomino juurde!

PILTRISTSÖNA

Õigel lahendamisel annavad püstread kahe metslooma rahvapärase nimetuse.

ELKND Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 2 — 1968, IX aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, M. Velleste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmeis. Lelduda entud 25. XII 1967. Trükkida entud 26. I 1968. Trükitarv 58 000. Paber 90x60/8. Trükkipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2.81. M8-01817. Tellimise nr. 1383. Trükkikoda «Oktoober», Tallinn, Kreutzwaldi 24.

Esikaanel A. VENDERi illustatsioon muinasjutule «Metsavanad».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,81 учётно-издательских листа. Типография «Oktoober», ЭССР, Таллин, Креуцвальд, 24. Адрес редакции: ЭССР, Таллин 1, бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 1383. Тираж 58 000.

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

Sain oktoobri- lapseks

Pühapäeval kogunesime koolimajja, et sealt üheskoos matkale minna. Alustasime matkateed fanfaarihelide saatel. Küll see oli tore!

Matkatee viis meid läbi sügise looduse. Jõe ääres peatusime, seal ootasid meid pioneerid. Jõime nende keedetud kuuma teed ja söime küpsiseid. Siis süüdati lõkketuli, mis tähendas meie oktoobrilapseks saamise algust. Meile kinnitati rinda punased tähekesed.

See päev jäi kõigile hästi meelde.

MAIMU LUUKAS,
Mõisaküla Keskkooli oktoobrilaps

Tervise- päev

Meie koolis toimus tervisepäev. Kõik klassid esinesid siis efektkannetega. Maia esitas luuletuse «Hommikuvõimlemine». Viljar lugesi loo «Kuresaapad». Mõlemad meie klassi õpilased esinesid hästi.

Pidime vastama ka viktoriiniküsimustele. Tervisepäeval oli kõige põnevam õnnelõikamine. Teistest paremini vedas Andresel. Ta sai endale korraga käterätiku ja kammi.

VIRVE TREIAL,
Ruusmäe 8-kl. Kooli õpilane

«Esimene lumi» —
joonistanud
KERSTI LEIBO
Pärnu 6. 8-kl. Koolist.

